

Název předmětu: Umění a média	Kód předmětu: KUMEM	Semestr: PS 2010	Datum odevzdání práce: 13. 2. 2011
Fakulta – univerzita – město: FMK – UTB - Zlín			Pořadové číslo práce: 1
PŘÍJMENÍ (kapitálkami): FEKAR	Křestní jméno: Zdeněk	Verze: druhá	
E-mail: zdenek.fekar@gmail.com		Stupeň studia: magisterský	
Studentské číslo: K09130			
Imatrikulační ročník: 2009		Typ studia: kombinovaný	
Studijní program/obor: Marketingové komunikace			
Název práce: Rešerše odborné literatury námětového okruhu Poslední večere páně			
Hodnocení práce:			

Prohlašuji, že jsem na celé seminární práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.

V Praze dne 13. února 2011

.....
podpis studenta

Obsah

1. Úvod práce, použitá metodika	4
2. Rešerše odborné literatury prvního stupně	5
3. Rešerše odborné literatury druhého stupně	11
4. Rešerše odborné literatury třetího stupně	12
5. Závěr práce	15
Použitá literatura	16

1. Úvod práce, použitá metodika

Objektem výzkumu této práce je zpracování rešerše zdrojů k námětovému okruhu poslední večeře páně. Přehled bibliografie následně použiji v seminární práci zabývající se kulturním transferem mezi oblastí umělecké tvorby, kterou je stejnojmenný obraz Leonarda da Vinci, a reklamní tvorbou využívající tohoto motivu.

Ke zpracování rešerše jsem použil několik elektronických zdrojů. Nejprve knihovnický Souborný katalog České republiky pro vyhledání knižních titulů na dané téma, následně pro porovnání a doplnění časopiseckých zdrojů i databázi Jednotné informační dráhy. Jelikož v těchto databázích jsem nenašel příliš relevantních zdrojů, prohledal jsem také několik významných knihkupeckých katalogů.

Jako základní klíčová slova jsem zadával řetězec „poslední večeře páně“, který by měl vyhledat jak literaturu týkající se originálního uměleckého díla, tak všechny náboženské souvislosti, ale i užití tohoto motivu v reklamě. V Souborném katalogu České republiky jsem pro srovnání prověřil i anglické slovní spojení „the last supper“, které jsem prověřoval i v knihkupeckých databázích anglicky mluvících zemí. V případě německého trhu jsem hledal literaturu s klíčovým slovem „das Abendmahl“, v polštině pak řetězec „ostatnia wieczerza“.

V Souborném katalogu ČR jsem našel pouze čtrnáct zdrojů, z nichž mnohé ani přímo nesouvisely s tématem, ale šlo o hudební záznamy – nicméně všechny je uvádím v rešerši prvního stupně pod položkami 1 až 14; výběr anglicky psaných zdrojů z téhož katalogu uvádím pod položkami 15 až 20 (celkem jich bylo jedenáct). Jednotná informační dráha jib.cz obsahuje jen čtyřicet knižních a patnáct novinových či časopiseckých zdrojů psaných česky, výběr těch relevantních uvádím rovněž v rešerši prvního stupně.

Jak je vidět, jde o téma, které ve veřejně dostupných národních databázích příliš nefiguruje. Částečně to jistě souvisí i s předchozí érou budování socialismu, kdy toto téma nebylo předmětem veřejné komunikace.

Nicméně pro potřeby této práce jsem získal přístup také k neveřejné novinářské databázi, kterou používají média pro svoji potřebu. Zde jsem za období od začátku roku 1993 do konce roku 2010 našel celkem 424 záznamů obsahujících slovní spojení „poslední večeře páně“. Řada z těchto článků byla však velmi bulvární, nicméně některé relevantní zdroje uvádím v rešerši prvního, druhého či třetího stupně. (V těchto případech bohužel nemohu uvést všechny údaje standardně požadované citačními pravidly, protože novinářská databáze neuvádí ani ročník, ani číslo daného vydání, ani ISSN kód médií.)

Zajímavé je srovnání knihkupeckých databází. V katalogu českého knihkupeckého řetězce Kanzelsberger jsem na dané téma nenašel jediný záznam, zatímco databáze Amazon.com obsahuje 3385 záznamů, americký Barnes & Noble nabízí 712 záznamů, britský Waterstone's 48 záznamů, německý Hugendubel 210 položek a polský Empik dvacet záznamů.

Protože ale téma souvisí i s širšími okruhy, vyhledával jsem dále literaturu podle dalších klíčových slov jako např. „kulturní transfer“, „adaplace“, „symboly“, „médiá“, „koláž“, „mýtus“, „náboženství“... a samozřejmě také „Leonardo da Vinci“. Výběr těch nejrelevantnějších zdrojů uvádím v rešerši prvního stupně pod položkami 36 až 50, přičemž naprostou většinu z nich jsem také prostudoval a některé z nich také citoval v následné seminární práci.

2. Rešerše odborné literatury prvního stupně

[1] LEONHARD, J. M. *Christkatholischer Unterricht über das allerheiligste Altars-Sacrament und das heilige Messopfer, in Fragen und Antworten, sammt den entsprechenden Andachtsübungen und Gebethen: für Katecheten, Lehrer, Ältern und Kinder; Christkatholischer Unterricht über das heilige Sacrament der letzten Oehlung, in Fragen und Antworten, sammt der Erklärung der Ceremonien; Christkatholischer Unterricht über das heilige Sacrament der Priesterweihe, in Fragen und Antworten, sammt der Erklärung der Ceremonien; Christkatholischer Unterricht über das heilige Sacrament der Ehe, als Leitfaden zu dem*

vorgeschriebenen Religions-Unterrichte für Brautleute. Im Verlage bey Anton Doll: Wien, 1820, 1 svazek bez stránkování, bez ISBN

[2] WYKRENT, J. *Jaroslav Wykrent [zvukový záznam]*. Supraphon Music: Praha, 2008, audiodisk, bez ISBN

[3] WYKRENT, J. *Jaroslav Wykrent [zvukový záznam]*. Supraphon: Praha, 2008, audiodisk, bez ISBN

[4] BOLYKI, J. *Jesu Tischgemeinschaften*. J.C.B. Mohr (Paul Siebeck): Tübingen, 1998, 261 s., ISBN 3-16-146809-0

[5] JONÁK, J. *Kláster Teplá u Mariánských Lázní [grafika]: "Poslední večere Páně" (M. Fuchs z Tirschenreuthu 1816)*. FoDaK: Mariánské Lázně, 2005, pohlednice bez stránkování, bez ISBN

[6] LUKA, O. *Kyivan mosaics of the communion of the apostles: a study of their historical and technical aspects*. Pontificium institutum orientale: Romae, 2008, 97 s., bez ISBN

[7] CERHA, J. *Písně Pašijové*. Indies Happy Trails: Brno, 2008, audiodisk, bez ISBN

[8] TRAUB, J. *Poslední večere podle Leonarda [zvukový záznam]: oratorium pro sedm katedrál*. Puky: Praha, 1997, audiodisk, bez ISBN

[9] *Le repas de Dieu = Das Mahl Gottes : 4. Symposium Strasbourg, Tübingen, Upsal, Strasbourg, 11-15 septembre 2002 / édité par Christian Grappe*. J.C.B. Mohr (Paul Siebeck): Tübingen, 2004, 446 s., ISBN 3-16-148362-6

- [10] SYNKOPA (hudební skupina). *Tenkrát ve tři [zvukový záznam] 1964-1971*. Český rozhlas: Ostrava, 1997, audiodisk, bez ISBN
- [11] GOETZ, K. G. *Der Ursprung des kirchlichen Abendmahls: blosse Mahlgemeinschaft von Jesus und seinen Jüngern oder eine besondere Handlung und Worte von Jesus?* Friedrich Reinhardt: Basel, 1929, 64 s., bez ISBN
- [12] SCHOLA OD 3A. *Úžasná láska [zvukový záznam]. 2: [písňe ze zpěvníku Hosana]*. Rosa: Praha, 2002, audiodisk, bez ISBN
- [13] SCHOLA OD TŘÍ ANTONÍNŮ (hudební skupina). *Úžasná láska 2 [zvukový záznam]. [písňe ze zpěvníku Hosana]*. Rosa: Praha, 2002, audiodisk, bez ISBN
- [14] SCHOLA OD TŘÍ ANTONÍNŮ (hudební skupina). *Úžasná láska 2 [zvukový záznam]. [písňe ze zpěvníku Hosana]*. Rosa: Praha, 2002, audiodisk, bez ISBN
- [15] MCCARRY, C. *The last supper: a novel*. New American Library: New York, 1984, 442 s., ISBN 0-451-12857-5
- [16] MARANI, P. C. *The Last supper and Santa Maria delle Grazie / Pietro C. Marani, Roberto Cecchi, Germano Mulazzani ; [translation Margaret Kunzle]*. Electa: Milan, 1986, 96 s., ISBN 88-435-2057-1
- [17] KINNEY, H. *The Last Supper of Leonardo da Vinci: an account of its recreation by Lumen Martin Winter*. Coward – McCann: New York, 1953, 108 s., bez ISBN
- [18] LANG, J. M. *The last supper of Our Lord and His words of consolation to the disciples*. Macniven & Wallace: Edinburgh, 1881, 258 s., bez ISBN

- [19] PEDRETTI, C. *Leonardo : studies for the Last Supper from the Royal Library at Windsor Castle / catalogue*. Olivetti: Milano, 1983, 155 s., bez ISBN
- [20] BROWN, D. A. *Leonardo's Last supper: the restoration*. National Gallery of Art: Washington, 1983, bez stránkování, bez ISBN
- [21] STARÝ, R. *Leonardova Poslední večeře Páně ve světle astrologické symboliky*. Prostor: 1993, roč. 7, č. 25, s. 179 - 184, ISSN 0862-7045
- [22] TESAŘÍK, B. *Literárně ztvárněné příběhy hostů poslední večeře Páně*. Evangelický týdeník: 1998, roč. 83, č. 14, s. 3, 0139-505X
- [23] ŠÍMA, R. *Liturgie Zeleného čtvrtka, památky poslední večeře Páně, zahrnuje při mši v katolických kostelích také obřad, při němž celebrující kněží a biskupové umývají nohy*. Českobudějovické listy: 2002
- [24] SCHNACKENBURG, R. *Moderní bádání o evangeliu a křesťanská víra*. Teologické texty: 1992, roč. 3, č. 3, s. 85 – 89, ISSN 0862-6944
- [25] FILIPI, P. *Poslední večeře: eucharistie*. Souvislosti: 2003, roč. 14, č. 3, s. 135 – 140, ISSN 0862-6928
- [26] LABOUTKOVÁ, I. *Poslední večeře Páně: dvě podoby litinového reliéfu*. Dějiny a současnost: 2003, roč. 25, č. 3, s. 46 – 47
- [27] ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Stůl poslední večeře Páně*. IZ: 2007, roč. 15, č. 1, s. 11
- [28] (ODS). *Stůl poslední večeře Páně ozdobil plzeňské Slovaný*. Právo: 2007, roč. 17, s. 12, ISSN 1211-2119

- [29] (dtk). *Tajemství poslední večeře Páně*. Magazín 2000 záhad: 2009, roč. 16, č. 12, s. 34 – 35, ISSN 1211-4928
- [30] -ark-. *Velikonoční zamyšlení*. Český zápas: 1992, roč. 72, č. 15, s. 1, ISSN 0323-1321
- [31] (dav). *Slovany mají Stůl poslední večeře*. Plzeňský deník: 2007, roč. 16, s. 9, ISSN 1210-5139
- [32] KUCHAR, J. *Milan Špůrek a jeho Poslední večeře*. Regenerace: 2007, roč. 15, č. 10, s. 70, ISSN 1210-6631
- [33] ČERVENKA, M. *Podoba vánoc dozrává už téměř dvě tisíciletí: o kulkách na vlkodlaky, černém králi a kostech proti krtkům*. Kamelot: 2000, roč. 3, č. 51, s. 21
- [34] ADAMEC, J. *Amen, pravím vám*. Země Světa: 2010, roč. 9, s. 28 – 33, ISSN 1213-8193
- [35] (ned). *Náměstí zdobí kamenný stůl*. Mladá fronta Dnes: 2007, roč. 18, s. C/2, ISSN 1210-1168
- [36] PAVELKA, J. *Kultura, média & literatura*. Středoevropské centrum slovanských studií: Brno, 2004, 258 s., ISBN 80-86735-06-0
- [37] PEČÍRKA, J. *Leonardo da Vinci [monografie s ukázkami z malířského díla]*. Odeon: Praha, 1988, 77 s.
- [38] SIERRA, J. *Tajemství Poslední večeře*. Knižní klub: Praha, 2006, 320 s., ISBN 80-242-1651-5

- [39] ŠPŮREK, M. *Poslední večeře: Leonardův hermetický obraz a jeho výklad*. Eminent: Praha, 2007, 126 s., ISBN 978-80-7281-332-2
- [40] HEINZ-MOHR, G. *Lexikon symbolů: obrazy a znaky křesťanského umění*. Volvox Globator: Praha, 1999, 318 s., ISBN 80-7207-300-1
- [41] NÜNNING, A. (ed.) *Lexikon teorie literatury a kultury: koncepce – osobnosti – základní pojmy*. Host: Brno, 2006, 912 s., ISBN 80-7294-170-4
- [42] BLACKCOFFEE (ed.) *Ikony, symboly a piktogramy: vizuální komunikace ve všech jazycích*. Slovart: Praha, 2006, 320 s., ISBN 80-7209-824-1
- [43] GOODMAN, N. *Jazyky umění: nástin teorie symbolů*. Academia: Praha, 2007, 213 s., ISBN 978-80-200-1519-8
- [44] LURKER, M. *Slovník biblických obrazů a symbolů*. Vyšehrad: Praha, 1999, 365 s., ISBN 80-7021-254-3
- [45] MACURA, V. *Šťastný věk (a jiné studie o socialistické kultuře)*. Academia: Praha, 2008, 351 s., ISBN 978-80-200-1669-0
- [46] FUNDA, O. A. *Ježíš a mýtus o Kristu*. Karolinum: Praha, 2007, 366 s., ISBN 978-80-246-1276-8
- [47] CANTALAMESSA, R. *Eucharistie – naše posvěcení: tajemství poslední večeře*. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2004, 154 s., ISBN 80-7192-673-6
- [48] WATTS, A. *Mýtus a rituál v křesťanství*. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno/Pragma, Praha, 1995, 233 s., ISBN 80-85880-09-1
- [49] PAVLŮ, D. a kol. *Marketingová komunikace a kultura*. Univerzita Tomáše Bati: Zlín, 2005, 156 s., ISBN 80-7318-252-1

[50] KALAJKOV, I. D. *Civilizacija i adaptacija*. Progress: Moskva, 1984, 240 s.

3. Rešerše odborné literatury druhého stupně

[1] KRUPKA, J. *Italům vadí „rouhavá“ kampaň*. Lidové noviny: 2005, roč. ?, č. ?, (12. 10. 2005), s. 18. ISSN 0862-5921

V Itálii se objevilo hned několik kontroverzních reklam dotýkajících se náboženských motivů. Jednou z nich je i kampaň módní návrhářské firmy Marithe & Francois Girbaud, která se inspirovala známým obrazem Leonarda Da Vinci *Poslední večeře Páně*, zde ale admani znázornili Ježíše jako ženu uprostřed svůdných mladíků představujících jeho (její) učedníky, druhou irský bookmaker Paddy Power, který z poslední večeře stvořil originální počítačovou hru, kde zrádce Jidáš chytá svých třicet stříbrných. Kampaň na Sony Playstation pod sloganem „Ve jménu Otce i Syna i Playstation!“ připomínala deset let vášně, které přinášejí firemní herní konzole – a zároveň si pohrávala i se skutečností, že stejné slovo (passion) v angličtině znamená nejen vášně, ale i pašije. Jako motiv pro reklamní plakát zvolila mladého usmívajícího se muže s trnovou korunou na hlavě. Její trny se přitom skládají do geometrických obrazců vytvářejících logo Playstation. Podle bible nasadily trnovou korunu násilně římské strážce Ježíšovi krátce před ukřižováním, když se mu vysmívaly coby údajnému židovskému králi. A aby toho nebylo málo, IKEA ve své kampani informující o tom, že její obchody otevírají i v neděli, zvolila slogan „Náboženství nikdy víc.“

[2] REUTERS, ČTK. *Spor o „rouhačskou“ výstavu*. Lidové noviny: 2008, roč. ?, č. ?, (8. 4. 2008), s. 12. ISSN 0862-5921

Výstava rakouského malíře a sochaře Alfreda Hrdlicky v jednom vídeňském církevním muzeu vzbudila nebývale prudké reakce mezi katolickými věřícími. Rozruch způsobila především erotická verze obrazu *Poslední večeře Páně*, označovaná samotným umělcem za „homosexuální orgie“. Retrospektivní přehlídka provokativních děl osmdesátiletého Hrdlicky, pojmenovaná *Náboženství, tělo a*

moc, se paradoxně koná v muzeu vídeňské římsko-katolické svatoštěpánské katedrály. Ředitel muzea Bernhard Böhler a vídeňský arcibiskup, kardinál Schönborn, tak musí čelit kritice návštěvníků výstavy i katolických internetových stránek. Rakouská média přirovnávají půtky kolem výstavy za vídeňskou verzi sporu kolem Mohamedových karikatur v Dánsku. Nejspornější obraz, nazvaný Leonardova Poslední večeře, restaurovaná Pierem Paolem Pasolinim, zobrazuje skotačící apoštoly rozvalené kolem jídelního stolu, provádějící sexuální praktiky. Někteřím návštěvníkům se také nelíbí socha Ježíše na kříži, který nemá obličej ani bederní roušku.

4. Rešerše odborné literatury třetího stupně

[1] PŘIBÁŇ, J. *To se nesmí. Proč? Proto!* Právo: 2005, roč. ?, č. ?, (31. 3. 2005), s. 01. ISSN 1211-2119

Nejen problematikou „cenzury“ reklamních komunikátů se v Salonu, literární příloze Práva, zamýšlí profesor Jiří Přibáň. V souvislosti s tématem této seminární práce stojí za to ocitovat některé části jeho eseje s podtitulem „Soukromá tabu a veřejné zákony v postsekulární společnosti“.

Přibáň na úvod zmiňuje pořad televizní stanice Channel 4, „jehož hlavním aktérem není ani tak výstřední doktor z Heidelbergu Günther von Hagens, ale spíše mrtvolý lidí, kteří před svou smrtí vyslovili souhlas s tím, že jejich tělo bude rozpitváno před zraky televizních diváků“. Von Hagens podle něho dobře ví, že „poznávací hodnota pořadu slouží jen jako obrana proti případným námitkám cenzorů, a celý pořad organizuje především jako senzační podívanou“. Přibáň se ptá, co nás na takových pořadech pobuřuje nejvíc – a dodává, že tvrzení, že vystavením mrtvol v přímém televizním přenosu padlo další významné tabu moderních společností, neposkytuje přesný obraz toho, co se dnes v těchto společnostech odehrává. Profesor Přibáň připomíná knihu Totem a tabu Sigmunda Freuda, který „popisuje tabu jako negativně pojatý kategorický imperativ, který nám zakazuje určitá jednání a omezuje naši volnost. Na rozdíl od Kantovy maximy se však jedná o obsahově

rozmanité zákazy a omezení, které mají posvátnou povahu a jejichž protikladem je obyčejná realita všedního dne. Bez posvátna není tabu, jehož porušením se člověk stává sám nečistým, zlým a vyvrženímhodným. Tabu je dokonce přímým protikladem zákona, protože jeho omezení nepotřebují žádný předpis a „rozumí se sama sebou“,“ píše Příbáň.

V dalším textu autor připomíná „proces, který Max Weber svého času výstižně popsal jako „odkouzlení světa“, (který) způsobil, že dnes se žádný zákaz nerozumí sám sebou a všechna pravidla vypadají jako lidmi vyjednatelná, a tudíž také změnitelná“ a pokládá provokativní řečnickou otázku: „Proč bychom se nemohli dívat na bestiální vraždy nebo zpravodajství z různých genocid a masakrů, když se na tom jako společnost domluvíme?“

„Tabu neexistuje,“ dovozuje Příbáň. Naše chování podle něj podléhá pravidlům, čili tomu, co Polynésané označovali jako noa – obyčejný svět, v němž všechno musí mít zdůvodnění a jako takový je tento svět opakem tabu.

O všech pravidlech tak u nás rozhoduje policie a soudy, přesto podle Příbáně cítíme, že by nějaká tabu, neoddiskutovatelné zákazy, měla existovat. Dodržování tabu má totiž i druhou stránku, totiž jeho dovolené porušení v excessu, připomíná profesor Příbáň. Karnevaly a jiné slavnosti se bez excessu neobejdou a lidé se radují z toho, že jinak zakázané činy jsou slavnostně povoleny. „Původní ekonomie tabu a jeho regulovaného porušení během rituálních slavností v moderní době ovšem zmizela v nenávratnu. V návalu neustále nových informací a sociálních vzruchů je třeba především okamžitě upoutat, což je nejsnazší provést nějakým šokujícím počinem. Dnešku vládne kultura excessu, pro kterou je typická všeprostupující logika šoku. Exces se vymanil z pout sakrálního světa slavnosti a pevně se usadil v naší každodenní realitě.“

A právě ve světě reklamy je vliv této kultury nejsilnější i nejprimitivnější, poukazuje Příbáň a zmiňuje reklamní kampaně firmy Benetton v 90. letech minulého století, kde zobrazené oběti AIDS nebo válečných konfliktů neměly s propagovaným zbožím nic společného a jejich hlavní funkcí bylo spojit výrobní značku s estetickým i společenským excessem jako základní formou sdělení.

Ve veřejném prostoru platí, že vše lze skandalizovat, což mimo jiné znamená, že nic není pevné a stálé, píše dále Příbář: Stálost si můžeme konstruovat jen jako soukromou ideální představu světa, kde vše se rozumí samo sebou. V kultuře excesu však tato představa ostře kontrastuje s veřejným prostorem, který se zdánlivě rozpadá, a proto potřebuje stále větší zajištění druhotnými nástroji sociální stabilizace, jako jsou zákony a předpisy. Pevné je to, co je soukromé, co je veřejné, se hroutí!

„Taková situace ovšem potom nutně vede k volání po opětovné tabuizaci sociálního světa a ke zpětnému pronikání soukromé, v moderní době „privatizované víry“ do politického prostoru,“ míní profesor Příbář.

Autor se výslovně zamýšlí i nad verdiktem francouzského soudu, který zakázal oděvní firmě reklamu parodující motiv poslední večeře páně. Rozsudek podle něho „ukazuje, že právo na ochranu náboženského cítění se začíná stále silněji prosazovat v současné inflační politice lidských práv“.

„Neznamená takový vstřícný postup státních institucí našeho noa všedního světa postupný proces obnovení tabu v politice západních demokracií?“ ptá se Jiří Příbář. Představa liberální společnosti podle něho původně spočívala v příkrém oddělování sekulární veřejné sféry politiky a soukromých náboženských přesvědčení, hlavním účelem občanských práv byla ochrana svobody tato přesvědčení vyjadřovat i šířit, přičemž státní moc měla současně zabránit tomu, aby společný politický svět nebyl uvržen zpět do sféry posvátna a tabuizačních náboženských ideologií. V poslední době jsme však svědky nepřehlédnutelné tendence vyhledávat a poskytovat ochranu pro soukromá náboženská přesvědčení a tabu v noa světě zákonů a předpisů, upozorňuje Příbář.

Autor zmiňuje i důležité téma samoregulace mediální branže: „Liberální přesvědčení, podle něhož se meze mají stanovit jen pro skutky, ne pro slova, a proto se nesmí připustit žádné formy cenzury, je správný princip, který má ale ke všední realitě někdy velmi daleko. Média mají své vlastní formy regulace, takže se nemůže stát, aby vám například hlasatelka hlavní zpravodajské relace řekla, že dnešní politické události „stály všechny za hovno“ a že by se z toho „jeden posral“, i když v následující televizní inscenaci se s těmito výrazy můžete běžně setkat.“

„Spor o ochranu soukromých tabu a náboženských kulturních forem prostřednictvím síly zákona není ani zdaleka pouhým sporem o cenzuru a omezení svobody projevu,“ míní Příbáň. Podle něj se „jedná o jednu z mnoha forem, jak se společnost různými pravidly a předpisy snaží zpětně regulovat naši kulturu excesu a stanovit vnější meze lidskému chování v čase, kdy vnitřní morální imperativy pozbyly všeobecné platnosti a morálka se stala soukromým přesvědčením stejně jako tabu“. Autor dodává, že „zpětná tabuizace veřejného světa politiky však není možná ani v postsekulárních společnostech“.

Závěr Příbáňova eseje může být užitečným východiskem pro druhou seminární práci z předmětu Umění a média: „Rozmanitá soukromá tabu dožadující se silou zákona úcty a respektu hrozí tím, že z důležité oblasti našeho života zmizí ironie a smích, bez nichž se žádná svobodná a demokratická společnost neobejde. V takovém světě již neplatí první předpoklad svobodné společnosti, podle něhož stát chrání občany, nikoli ideje. Posměch jistě bolí a uráží, ale snaha světským zákonem či soudem chránit posvátnost náboženských tabu a dogmat nemůže vést jinam než k opětovnému „začarování světa“.

5. Závěr práce

V rámci mé rešeršní práce zabývající se námětovým okruhem poslední večeře páně jsem shromáždil na pět desítek relevantních dokumentů a zmapoval výskyt zdrojů také v jiných jazykových katalozích.

Z provedené rešerše vyplývá, že pojem poslední večeře páně není v česky psané literatuře příliš často zmiňován, což lze přikládat politickému vývoji po druhé světové válce. Existuje ale dostatek zdrojů zabývajících se souvisejícími tématy, jako je kultura a média, kulturní transfer, adaptace, symboly či náboženství.

Rešerše také ukázala, že jde o téma často kontroverzně používané v reklamě k vyvolání masivní mediální komunikace.

Použitá literatura:

Jednotná informační brána [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16]. <<http://www.jib.cz>>

Katalog knihkupectví Amazon.com [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16].

<<http://www.amazon.com>>

Katalog knihkupectví Barnes & Noble [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16].

<<http://www.barnesnoble.com>>

Katalog knihkupectví Empik [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16].

<<http://www.empik.com>>

Katalog knihkupectví Hugendubel [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16].

<<http://www.hugendubel.de>>

Katalog knihkupectví Kanzelsberger [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16].

<<http://www.kanzelsberger.cz>>

Katalog knihkupectví Waterstone's [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16].

<<http://www.waterstones.com>>

Souborný katalog České republiky [Internet]. 2011 [cit. 2011-01-16]

<<http://www.caslin.cz>>

PAVELKA, J. *Umění a média. Karta předmětu*. Univerzita Tomáše Bati: Zlín, 2010, 14 s.